

1. De geproefde wijnen:

- *Ca'Rugate – San Michele*
- *Ca'Rugate – Monte Fiorentine*
- *Ca'Rugate – Monte Alto*
- *Pieropan – Soave Classico*
- *Pieropan – Calvarino*
- *Pieropan – La Rocca*

2. Noot van de wijnmeester:

Na de schitterende proeverij van vorige maand waar Gwen ons introduceerde in de Bulgaarse wijnen, neem ik jullie vanaand zelf terug mee op pad. Op de proeftafel zetten we een van de bekendste witte wijn uit Italië centraal: de Soave Classico.

We bevinden ons vandaag in Veneto, een welvarend gebied met veel industrie in het noord-oosten van Italië met Venetië als trekpleister. Voor de wijnliefhebbers is die andere bekende stad Verona misschien wel belangrijker want daar wordt jaarlijks de wijnbeurs Vinitaly gehouden.

Het is een heuvelachtige streek met relatief veel wijngaarden (ongeveer 27.500 ha). De belangrijkste wijnbouwcentra liggen tussen het Gardameer (Lago di Garda), Verona, Vicenza en de heuvels ten zuiden van Padova. Ook in het heuvel-gebied rond Breganze zijn veel wijngaarden. Er wordt ongeveer evenveel witte als rode wijnen gemaakt.

Enkele van de bekendste herkomstbenamingen zijn de DOCG Amarone della Valpolicella, de DOCG Soave Superiore, de DOCG Bardolino Superiore en zeker ook de Prosecco appellaties. Maar vandaag hebben wij enkel aandacht voor de Soave, de bekendste witte wijn van Italië die voor minstens 70% moet gemaakt zijn van de Garganega druif. Het geeft zowel makkelijk drinkbare witte wijnen als wijnen met een mooie structuur.

Het moet gezegd dat Veneto weliswaar behoort tot de grootste wijngebieden van Italië maar daarom zeker niet altijd de grootste reputatie heeft of heeft gehad. Men maakt er vooral lichte wijnen maar die waren niet allemaal even goed waardoor het gebied lange tijd geworsteld heeft met een twijfelachtige reputatie.

Ondertussen hebben de strenge wijnwetten toch voor een kentering gezorgd en is de kwaliteit er alleen maar op vooruit gegaan. Inmiddels heeft Veneto 14 DOCG-erkenningen en 27 DOC-gebieden. Hieronder vallen 3 appellaties in Soave: de DOCG Recioto di Soave, DOCG Soave Superiore en DOC Soave. Onze aandacht gaat uit naar de DOC Soave en de DOCG Soave Superiore waartoe de beste wijnen van Soave behoren.

Op het menu staat er voor de liefhebbers lotte met prei, een klassieker uit de Frans-Belgische keuken maar die best wel eens in perfecte harmonie zou kunnen samen gaan met de Soave-wijnen op de proeftafel. Multicultureel dus en vast zeker onderwerp van een gezellige en lekkere proefavond en een geanimeerde nabespreking.

Gentil

Vereniging zonder winstoogmerk
Commanderij
Zottegem

Soave Grande vino bianco ...

Proefavond 17/3/2016

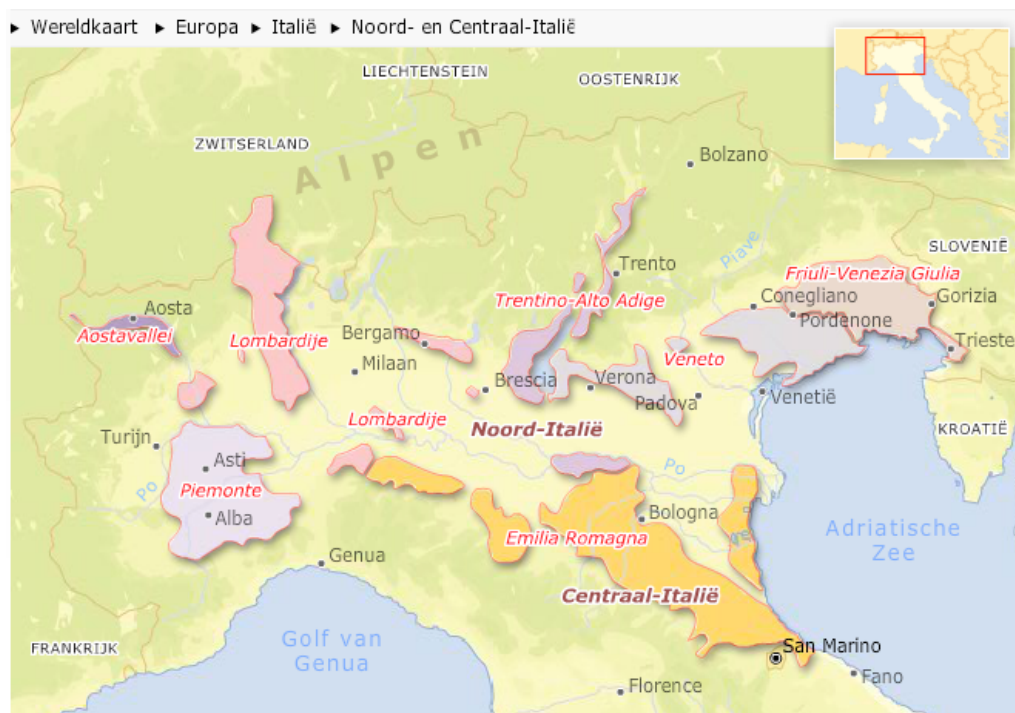
3. Beknopte bespreking van de wijnstreek:

De Soave Classico is zeker een bijzondere plek met een fantastisch uitzicht: aan de ene kant zie je het mooie oude vestingstadje Soave, met zijn Castello en zijn stadsmuur. Aan de andere kant heb je in de verte zicht op Monteforte d'Alpone, het andere stadje van de DOC. En om je heen en aan je voeten ligt een zee van vigneti, veelal traditionele pergolawijnbouw, op een donkere bodem.

Dit is echter geen toeristisch magazine maar een infoblad voor een wijnproeverij dus richten we onze aandacht maar beter direct op die kleine wijngaarden die het rijk van de Garganega druif vormen, dit beste wijnvrienden is de Soave Classico.

We bevinden ons in het noord-oosten van Italië waar de verschillende wijngebieden als het ware in een kom liggen tussen bergketens in het noorden, westen en zuiden en een opening naar de Adriatische Zee in het Oosten.

Vereniging zonder winstoogmerk
Commanderij
Zottegem

Soave Grande vino bianco ...

Proefavond 17/3/2016

Vandaag kies ik vaak en graag een Soave aan tafel maar vroeger zou ik zeker mijn twijfels hebben gehad om een Soave te kiezen, laat staan om deze wijn naast een gerecht als lotte met prei te zetten. De meeste wijnen waren vooral matig, schraal en dun, een verhaal van volume boven kwaliteit zoals we dat 10 – 20 jaar geleden in verschillende wijngebieden kenden.

Gelukkig voor ons en voor de streek zijn er de voorbije 15 jaar steeds meer producenten opgestaan die wel uitdrukkelijk kozen voor kwaliteit en zich inzetten om de streek terug een positieve elan en imago te bezorgen. Het is geen gemakkelijke discussie geweest eind de jaren negentig waarbij een aantal producenten hun wijnen zelfs op een bepaald moment hebben gedeclasseerd uit onvrede. Maar ondertussen zijn we weeral zoveel jaren verder en zijn er toch een twintigtal goede producenten die topwijnen maken. Ik ben er van overtuigd dat de wijnen op de proeftafel een goede indruk zullen nalaten en zeker ook met het rijke gerecht waarin de smaak van prei en room de sparringspartners zijn.

De echte kracht van Soave begint met dé druif van het gebied, de Garganega, die overigens ook in het aangrenzende Gambellara en in Bianco di Custoza een belangrijke rol speelt. Het is niet de enige druif voor Soave maar het is zeker de meest karakteristieke. De wetgever schrijft voor dat Soave voor het grootste deel moet bestaan uit de Garganega druif. Deze moet minstens 70% van het mengsel uitmaken en mag zelfs 100% zijn als de wijnbouwer dat verkiest. De eventuele andere 30% mag bestaan uit Trebbiano, Chardonnay of Pinot Bianco.

Garganega is een relatief laatrijpende druif, die bijzonder productief kan zijn. Die laatste eigenschap in combinatie met de rijkere, aangeslibte bodems van de Adige-vlakte en de volume-gedrevenheid van enkele grote coöperaties ten zuiden van de snelweg Verona-Venetië hebben gezorgd voor de weinig begerenswaardige wijnen die Soave het slechte imago hebben bezorgd.

Maar op de armere bodems van de Classico-heuvels, ten noorden van de snelweg, en met een gecontroleerde opbrengst geeft de Garganega interessante wijnen. Die heuvels zijn in feite oude vulkanen en bestaan vooral uit basaltlava, een donkergekleurd en zeer poreus gesteente dat snel opwarmt en goed doorwortelbaar is. Hier en daar is er ook tufsteen en klei, en kan de bodem kalkhoudend zijn.

Soave Classico kent geen officiële classificatie, maar wel een vijftigtal erkende Cru's, heuvels die de beste kwaliteit wijn voortbrengen. Het zijn er rijkelijk veel, in feite alle heuvels van het gebied, dus de status van Cru zegt op zich weinig. Pas als je ziet waar de beste producenten hun belangrijkste wijngaarden hebben, krijg je een idee wat de beste Cru's zijn. Daartoe behoren zeker de centrale heuvels als Frosca, Foscario, Carbonare, Calvarino en Rugate, maar ook het tegen Soave aan gelegen La Rocca. Al deze Cru's zijn direct verbonden met de topproducenten van het gebied.

Op de proeftafel hebben we vandaag wijnen staan van twee gerenommeerde wijnhuizen: Ca'Rugate en Pieropan. Beide producenten behoren tot de top van Veneto maar de wellicht hoogst gewaardeerde Soave Classico-wijnen komen van Pieropan, van de Cru's Calvarino en La Rocca, al eens omschreven als de viool en de piano van het Soave Classico-orkest.

Er bestaan geen mirakels, ook hier in Veneto niet. Het is het ultieme samenspel tussen druivenras, terroir en visie en kennis van de wijnmaker die resulteren in mooie wijnen. Het is in deze streek nog meer van belang want het is misschien toch niet zo vanzelfsprekend om in een relatief warm gebied frisse, aromatische en mineraalrijke witte wijn voort te brengen.

De donkere, poreuze vulkanische bodems van Soave Classico warmen snel op, ook doordat water er diep in wegzakt. De wortels van de wijnplanten moeten en kunnen zeer diep wortelen op zoek naar water, waarbij ze veel mineralen opnemen. Garganega rijpt laat, zoals gezegd. Dat heeft als voordeel dat de druiven aromatisch mooi rijp kunnen worden, maar het nadeel is dat de zuurgraad wat laag kan liggen. Maar de frisheid van Soave Classico komt niet zozeer van de zuren, maar van de mineraliteit, die een subtiel zoutige afdronk kan geven.

Het aroma is eerder uniek: het is bovenal een complexe mix van allerlei florale tonen, zoals die van acacia-, vlierbes- en amandelbloesem, en van wilde witte veldbloemen als kamille. De smaak kan, afhankelijk van de rijpheid en de opvoeding fruitig, geconfijs of wat weëg zoet zijn, met naast de zoutige mineraliteit ook vaak wat amandebitter in de afdronk. Als alles perfect samen komt, is Soave Classico een wijn die zich niet alleen qua authenticiteit, maar ook qua smaakbalans kan meten met de grootste witte wijnen ter wereld.

4. Beknpte bespreking van de geproefde wijnen:

- **Ca'Rugate – San Michele**

De eerste wijn is de zogenaamde 'instapwijn' Soave Classico van Ca'Rugate. Ca'Rugate is een familiebedrijf dat al sinds het begin van de jaren 1900 actief is in de wijnwereld. Het begon voor de Tessari-familie in Presina, een kleine gemeente in Albaredo d'Adige waar Amedeo Tessari een osteria huurde en startte met de verkoop van de eigen wijnen. Amedeo moest met het uitbreken van de eerste wereldoorlog dienen aan het front, door ziekte geveld stierf hij uiteindelijk in november 1918. Zijn weduwe, Donna Adele, stond er alleen voor tot in 1930 haar zoon Fulvio het familiebedrijf overnam.

Hij heeft echt de basis gelegd voor wat vandaag bekend staat als Ca'Rugate. Hij legde zich volop toe op de wijnbouw en kocht gestaag enkele van de mooiste percelen op de Rugate heuvel en later ook op de Monte Fiorentine die toen nog weinig aandacht genoot. Het was ook Fulvio die reeds in de jaren zeventig besloot dat de nadruk meer op kwaliteit moest liggen. Hij richtte de Azienda Agricola Tessari Fulvio op en onttrok zich aan de samenwerking met de coöperatieve aan wie hij voorheen het merendeel van zijn druiven verkocht.

Eind de jaren tachtig nam Amedeo, Fulvio's oudste zoon het roer over en werd de naam ook veranderd in Ca'Rugate, een verwijzing naar de heuvels ten noorden van Brognoligo waar de wijnmakerij en de wijngaarden gelegen zijn. De eerste wijnen die onder de nieuwe naam op de markt kwamen, waren van de oogst van 1986. In die tijd had het domein 16 ha Garganega aangeplant.

In 2001 kwam Michele in het familiebedrijf, de inmiddels vierde generatie, en dat was ook het moment dat er werd beslist om een nieuwe en technologisch geavanceerde wijnkelder te bouwen. Het was ook het jaar dat de familie besliste om uit te breiden naar de Valpolicella regio. De komst van Michele was ook een impuls in entrepreneurship en uitbreiding. Vandaag heeft het wijndomein 48 ha wijngaarden in exploitatie en maken ze 14 verschillende wijnen, van wit over rood tot zoet en mousserend ...

Wij proeven vanavond 3 Soaves van hun hand. De San Michele is zoals ik al vermeldde hun zogenaamde basis- of instap Soave Classico. De wijn is gemaakt van 100% Garganega druif afkomstig van de wijngaarden op de Monteforte d'Alpone.

De wijn wordt temperatuur-gecontroleerd gefermenteerd in inox vaten op 16 – 18° gedurende 8 – 12 dagen. Er worden ongeveer 250.000 flessen gemaakt. Het resultaat is een lichte strogele – goudgele wijn met aroma's van weide bloemen met toetsen van kamille, vlierbloesem en iris. Op de afdronk is er een fijne impressie van zoete amandel.

- Ca'Rugate – Monte Fiorentina

De tweede wijn van Ca'Rugate is de Monte Fiorentina, eveneens een Soave Classico DOC en eveneens gemaakt van 100% Garganega druif, deze keer afkomstig van de Monte Fiorentina wijngaard in Brognoligo di Monteforte d'Alpone. De druiven worden iets later geoogst (mid oktober) dan de druiven van de 'eenvoudige' wijngaarden voor de San Michele die al eind september worden geoogst.

Van deze wijn worden er ongeveer 50.000 flessen gemaakt nadat de wijn eerst gedurende 10 – 15 dagen heeft gefermenteerd in inox vaten aan 16 – 18°C. Het resultaat is een mooie gestructureerde wijn met een volle goudgele kleur en aroma's van exotisch fruit. In de mond is de wijn vol en rijk in smaak.

- Ca'Rugate – Monte Alto

De derde wijn van Ca'Rugate op de proeftafel is de Monte Alto, opnieuw een 100% Garganega binnen de Soave Classico DOC. Voor deze wijn worden de beste druiven geselecteerd van de wijngaarden op de Monte Alto Cru. De oogst gebeurt pas eind oktober om de druiven een volle body en extract te geven.

De helft van de wijn wordt gefermenteerd op barriques van 225 lt, de andere helft op grote vaten van 20hl waar de wijn ongeveer 6 – 8 maanden rijpt 'sur lie'. Van deze wijn worden er 10.000 flessen gemaakt.

Het resultaat is een volle goudgele kleur en een intense bouquet waarin wilde bloemen, rijp fruit en amandels verweven zijn. Het is een volle wijn die zijn ware aard en schoonheid ten volle bloot geeft na enkele jaren rijping ...

- Pieropan – Soave Classico

De eerste wijn van Pieropan op de proeftafel is hun instapwijn in de Soave Classico. Ook hun recept voor succes is gebaseerd op respect voor de wijngaard, passie voor de lokale cultuur en het bewaren van familietradities. Het verhaal van Pieropan is in meerdere opzichten te vergelijken met dat van Ca'Rugate.

De Pieropan familie startte in de wijnbusiness in 1880 in het hartje van Soave met Leonildo Pieropan, een geneesheer die gepassioneerd was door biologie en chemie. Vier generaties later behoort het wijndomein tot de absolute top en zet de vijfde generatie haar eerste stappen binnen het bedrijf.

Vereniging zonder winstoogmerk
Commanderij
Zottegem

Soave Grande vino bianco ...

Proefavond 17/3/2016

De Pieropan familie houdt sterk aan het respect voor de wijngaarden, waar volgens hen terecht de basis ligt om kwaliteitsvolle wijnen te maken. Het zal dan ook niet verwonderen dat ze biodynamisch werken met respect voor de natuur. De allerbeste crus op de hellingen rond het pittoreske stadje brengen gestileerde en verfijnde witte wijnen voort, topgastronomie waardig. Respect voor traditie blijkt derhalve ook uit de kelders waar moderne technologie en traditie naadloos in elkaar opgaan en een zekere nostalgische sfeer blijft uitstralen.

In 1999 werd onder impuls van de zonen beslist om ook rode wijnen te maken in de Valpolicellaregio wat verderop. De familie kocht circa acht hectare land in Cellore d'Illasi en plantte er nieuwe wijngaarden aan. Hun eerste rode wijn was Ruberpan, aanvankelijk een landwijn (IGP) maar nu een Valpolicella Superiore, op basis van corvina en andere lokale druivenrassen. In september 2010 kwam hun rode topwijn Amarone della Valpolicella voor het eerst op de markt. Twee zoete wijnen (de Recioto Le Colombare en Passito della Rocca) vervolledigen ten slotte het gamma.

Maar vandaag gaat onze aandacht uit naar de Soaves, te beginnen met de Soave Classico die gemaakt wordt van 85% Garganega en 15% Trebbiano di Soave. De druiven zijn afkomstig van verschillende wijngaarden met stokken die variëren in leeftijd van 6 tot 60 jaar.

De Trebbiano wordt midden september geoogst en de Garganega in de loop van oktober. De alcoholische gisting gebeurt eveneens temperatuur gecontroleerd aan 16 – 18° C maar in betonnen vaten waar de wijn nog enkele maanden rust alvorens te worden gebotteld. Er worden ongeveer 250.000 flessen gemaakt.

Het resultaat is een bleekgele wijn met een strakke neus waarin citrusfruit, groene kruiden, wat mineraliteit en een toets van amandel opvallen. In de mond domineren tintelende zuren en een strakke mineraliteit, een impressie van krokant wit fruit.

- Pieropan – Calvarino

Deze wijn wordt gemaakt van 70% Garganega en 30% Trebbiano di Soave. De druiven komen van de Calvarino wijngaard die gelegen is in het hart van de Soave Classico appellatie. Deze wijngaard vormt de kern van de wijngaarden van Pieropan en is de oudste wijngaard in hun bezit sinds 1901.

De wijngaard dankt zijn naam (kleine lijdensweg) aan het feit dat hij zo moeilijk te bewerken is en slecht toegankelijk is. De wijngaard omvat een aantal zogenaamde terrassen die de druiven beter blootstellen aan het zonlicht en een ideale rijping mogelijk maken. De ondergrond bestaat uit vulkanisch gesteente wat de wijn een zekere mineraliteit geeft.

Na de zacht persing scheidt men de meer heldere perswijn van de meer troebele lekwijn. Deze perswijn laat men dan 2 dagen rusten bij een lage temperatuur zodat overige onzuiverheden naar de bodem zakken. Vervolgens gaat deze heldere perswijn in betonnen vaten waarde fermentatie bij gecontroleerde temperatuur van 20°C. start. Hierna rust de wijn een aantal maanden waarna de wijn gefilterd wordt en nogmaals 2 maanden op de fles rijpt. Er worden een 40.000 flessen van deze wijn gemaakt.

Vereniging zonder winstoogmerk
Commanderij
Zottegem

Soave

Grande vino bianco ...

Proefavond 17/3/2016

Het resultaat is een strogele wijn met frisse aroma's van bloemen, witte peulvruchten en limoen. In de mond krijg je een droge, evenwichtige en elegante smaak die overgaat in een eerder lange en complexe afdronk.

- Pieropan – La Rocca

De laatste wijn op de proeftafel en de derde wijn van Pieropan is de Soave Classico Cru La Rocca.

De wijn wordt gemaakt van 100% Garganega druiven afkomstig van de La Rocca wijngaard. Het kasteel Scaligero di Soave kijkt vanop de rots waarop het gebouwd is uit over de wijngaard La Rocca. La Rocca is een bijzondere wijngaard. Hij ligt tegen Soave aan, is geheel omheind en de bodem van klei en kalksteen lijkt eigenlijk meer op die van Valpolicella dan op die van Soave Classico.

De druiven worden pas eind oktober geoogst in verschillende fases om een maximale rijpheid van de geplukte druiven te verzekeren. Na de zachte persing en een korte maceratie op de schil fermenteert de wijn in roestvrije stalen tanks onder gecontroleerde temperatuur van 20°C. 60% van de wijn rijpt in eiken vaten van 500l. en het overige in vaten van 2000l. gedurende 12 maanden. Hierna volgt een flesrijping van 4 maanden. Er worden 30.000 flessen gemaakt.

De La Rocca is diep citroengeel en toont meteen een expressief bouquet vol rijp fruit (peer, perzik) en een tikkeltje hout. De rijke smaak is heel complex waarbij fruit, mineraliteit en zuren perfect samengaan. Een heel complexe uitgebalanceerde witte wijn.